

ธวัช วิเชียรประภา. (2567). รูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังใน
จังหวัดจันทบุรี. ดุษฎีนิพนธ์ ปริญญาโท. (สหวิทยาการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน). จันทบุรี :
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

คณะกรรมการที่ปรึกษาฯ

| | |
|---|---------------|
| รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณี เดียววิเศษ ปร.ด. (พยาบาลศาสตร์) | ประธานกรรมการ |
| รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์ ร.ด. (รัฐศาสตร์) | กรรมการ |

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ปัญหาโรคไตเรื้อรัง พัฒนารูปแบบบูรณาการศาสตร์ เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรัง และเพื่อศึกษาผลของรูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรี วิธีวิทยาการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวสหวิทยาการแบบข้ามพ้นสาขา ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เวชระเบียนผู้ป่วยไตเรื้อรัง เขตจังหวัดจันทบุรี จำนวน 6,664 ฉบับ ผู้เชี่ยวชาญการชะลอไตเสื่อมการแพทย์ทางเลือกจำนวน 3 คน ผู้เชี่ยวชาญการแพทย์แผนปัจจุบันจำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการมีส่วนร่วมจำนวน 3 คน ผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังจังหวัดจันทบุรี 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลจากเวชระเบียน แนวทางในการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล และแบบบันทึกข้อมูลภาวะสุขภาพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และแบบประเมินคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลกฉบับย่อ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติพรรณนา และการทดสอบที่แบบไม่อิสระต่อกัน

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ป่วยไตเรื้อรังจำนวนทั้งสิ้น 6,664 คน มีอายุเฉลี่ย 71.58 ปี โดยผู้ป่วยสามารถชะลอไตเสื่อมได้ร้อยละ 55.29 สามารถควบคุมระดับความดันโลหิตให้อยู่ในเกณฑ์ปกติได้ร้อยละ 54.95 ความเข้มข้นของเลือดอยู่ในเกณฑ์ปกติคิดเป็นร้อยละ 22.3 รูปแบบการบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่เหมาะสมประกอบด้วยทีมสหวิชาชีพ คลินิกชะลอไตเสื่อมที่มีประสิทธิภาพและทีมรักษาไตที่เข้มแข็ง ร่วมกับการแพทย์วิถีธรรมที่ประกอบด้วย ยาเม็ดเลิศ ยาเม็ดหลัก และยาเม็ดเสริม โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน โดยใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 12 สัปดาห์ ผลของการใช้รูปแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในผู้ป่วยไตเรื้อรังจำนวน 30 คน พบว่า ตัวชี้วัดด้านภาวะสุขภาพ ได้แก่ น้ำหนักตัว ดัชนีมวลกาย ระดับน้ำตาลในกระแสเลือด ความดันโลหิตขณะหัวใจบีบตัว ระดับไขมันในกระแสเลือดดีขึ้น หลังการเข้าร่วมโปรแกรมตามรูปแบบฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอัตราการกรองของไตเพิ่มขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านคุณภาพชีวิตโดยรวม และรายด้านทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพทางกาย

ด้านจิตใจ ด้านสัมพันธภาพทางสังคม และด้านทางสิ่งแวดล้อม เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อม ซึ่งประกอบด้วย ทีมสหวิชาชีพ คลินิกชะลอไตเสื่อมที่มีประสิทธิภาพและทีมรักษไตที่เข้มแข็ง ร่วมกับการแพทย์วิถีธรรม มีความเหมาะสมในการนำไปใช้เพื่อชะลอไตเสื่อมกับกลุ่มผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังในจังหวัดจันทบุรี ดังนั้นจึงควรสนับสนุนรูปแบบการบูรณาการศาสตร์เพื่อชะลอไตเสื่อมในกลุ่มผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังในชุมชน

คำสำคัญ : โรคไตวายเรื้อรัง, การชะลอไตเสื่อม, บูรณาการศาสตร์, แพทย์ทางเลือก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Tawat Wichianprapha. (2024). **An Integrated Model for Delaying Kidney Failure among Chronic Kidney Disease Patients in Chanthaburi Province.**

Dissertation Ph.D. (Interdisciplinarity of Sustainable Development).

Chanthaburi: Rambhai Barni Rajabhat University.

Dissertation Advisors

| | |
|---|----------|
| Associate Professor Dr. Wannee Deoisres Ph.D. (Nursing) | Chairman |
| Associate Professor Dr. Chaiyon Praditsilp Ph.D. (Political Science) | Member |

Abstract

The objectives of this research were to: 1) study the chronic kidney disease situation in Chanthaburi Province, 2) develop an integrated model for delaying kidney failure among these patients, and 3) evaluate the effectiveness of the model. This research was transdisciplinary and used the mixed-method design. The historical database of 6,664 medical records of chronic kidney disease patients in Chanthaburi Province was analyzed for this study, and the participants consisted of: 3 experts in the field of alternative medical treatment for delaying kidney failure, 3 experts in the field of nephrology, 3 experts in the field of the participatory process and 30 chronic kidney disease patients. The research instruments used in this study were: the medical records of the participants, a set of guidelines for the in-depth interviews, demographic questionnaires, a new medical records form specifically designed by the researcher for this study, and the World Health Organization Quality of Life (WHOQOL) assessment. The qualitative data were analyzed by content analysis, and the quantitative data were analyzed by descriptive statistics and paired t-test.

The results of the study revealed that the 6,664 chronic kidney disease patients in Chanthaburi Province had an average age of 71.58 years, 55.29% of them were able to delay kidney failure, 54.9% were able to control their blood pressure, and 22.3% had hematocrit levels in the normal range. The integrated model for delaying kidney failure consisted of: a multidisciplinary medical team, an efficient chronic kidney disease clinic, a chronic kidney disease prevention team, and the dharma alternative treatment plan which consisted of: the excellent way, the main way, and the supplement way by togetherness with family and community support

process. The duration of the course of treatment in the integrated model was 12 weeks. When the effectiveness of the model was tested on 30 chronic kidney disease patients, it was found that the body weight, body mass index, fasting blood sugar, blood pressure and lipid profile of the patients were improved with statistical significance at the .05 level. The eGFR levels also increased, but not significantly. The quality of life, which consisted of: the physical dimension, the mental dimension, the social dimension, the environmental dimension, as well as the overall quality of life dimension was increased with statistical significance at the .05 level.

These findings demonstrated that this integrated model for delaying kidney failure was appropriate for the chronic kidney disease patients in Chanthaburi Province. Therefore, it should be promoted throughout the community.

Keyword: Chronic Kidney Disease, Delaying Kidney Failure, Integrated Model, Alternative Medicine